

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szerda 1912. április 17.

85. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felolós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A horvát felfordulás.

Deák Ferenc nagy eszméit, amelyeket a Horvátországgal való kiegyezésben lefektetett, Dráván innen és Dráván túl igen sokan nem akarják még most sem megérteni és nem akarják érdemük szerint azokat értékelni. Innen ered az a sok beháborúság, mely erőnket mindjobbban megzsibbasztja.

A magyar országgyűlés feloszlásának Damokles kardja folyton itt függ a fejünk felett és senki sem tudja a kétes jövő titkait; a magyar birodalom másik részében, Horvát-Szlavonországban pedig az alkotmányosságot fel kellett függeszteni. A zágrábi szabot már hetekkel ezelőtt hazaküldték, anélkül, hogy összehívása iránt alkotmányos intézkedés tételt volna. Erre egyelőre kilátás sincs, mert az alkotmányos báni hivatal is felfüggesztetett, az eddigi bán Cuvaj Ede kinevezetett Horvát-Szlavonország területére teljhatalmu királyi biztosnak, mert a Dráván túl az alkotmányos élet nem üdvére, hanem kárára szolgált a társországoknak. A „salus rei publicae superma lex esto“ elvénel fogva meg kell menteni Horvátországot azokkal a kalandos politikusokkal szemben, akik féktelen igazgatásaikkal, félrevezetéseikkel feldúlták az ország békéjét, lehetetlenné tették ott az alkotmányos kormányzást.

Ez a királyi biztos kinevezés egyzersmind megnyugtató fordulatot jelent az osztrák és a magyar monarchia belső politikájában. Mert ezen alkotmányos báni hivatal felfüggesztésével és a királyi biztos kinevezésével véget vetettek mindazok remény-

kedésének, akik azt hitték, hogy a horvátok elszakadási törekvései előkelő bécsi körökben tetszéssel és biztatással fognak találkozni. Ama bizonyos nagyhorvát memorandumok, amelyeket a király kabinetirodájának és a trónörökös katonai irodájának levélszekrényeibe láthatatlan kezek által becsempésztek, éppen ellenkező hatással jártak.

A nagyhorvát hóhortok képviselői ime a memorandumban foglalt külön horvát királyság, külön államiság teljesítése helyett megkapták a királyi biztosságot, a magyar állami egységes, központi hatalom exponensét, képviselőjét. Most elmélkedhetnek a rideg tények és hiu ábrándok felett. Ime bekövetkezett, miként ezt mi már hónapokkal ezelőtt megirtuk és kifejtettük, hogy a horvátok minden elszakadási s trialisztikus törekvéseikkel kudarcot vallanak Bécsben, melynek politikájától legtávolabb áll a monarchia széthúzó törekvéseinek támogatása. Ott, ahol talán nincsenek egészen elfelejtve még a régi centralisztikus törekvések, csak egyelőre szünetelnek, képtelenség keresni támogatást olyan politikára nézve, mely meg akarja lazítani azon évszázados kötelekeket, melyek az Ő felsége uralkodása alatt álló államokat és tartományokat összefűzi.

E tekintetben a horvátok okulhatnak Jellassich bán példáján, kinek szobra ott áll a zágrábi főtéren. Nem az önálló Horvátországot sikerül kivívnia Jellassichnak, hanem elérék azt, hogy Magyarország a Horvát-Szlavonországgal bekebelezetett, közgazdaságilag beolvasztott az osztrák császárságba és behozatott az osztrák abszolutizmus német hivatalos nyelvvel. Bizony sajnálni lehet a horvát

politikuskok rövidlátását és még ennél is rövidebb emlékezőtehetségét, kik Bécsben a magyar államiság esküdt ellenségeitől várják az ő elszakadási, harmadik államalakítási törekvéseiknek előmozdítását. Nem veszik észre, hogy őket csak tájékozatlan, félrevezetett silány eszköz gyanánt használják fel Bécsben arra, hogy ezzel a magyar államiságot gyöngítsék és ezen gyöngeség előidézése folytán viszont erősítsék az ugynevezett „monarchiai kötelekeket“, nevezetesen a közös hadsereg és a közös érdekű ügyek centralisztikusabb módon való kezelését, amely törekvésnek Latour gróf, az osztrák urakházában csak a mult héten adott leplezetlen kifejezést, követelvéen a közös ügyekre nézve a delegációk hatáskörének kibővítését törvényhozási jogkörrel, továbbá a kereskedelmi és vámszerződésnek a külügyminiszteriumra bizását, mellőzve a két kormány befolyását és ebből a célból egy külön kereskedelmi és kereskedelmi tengerészeti osztály kreálását a külügyminiszteriumban.

A horvátoknak Magyarország ellen irányuló törekvéseit támogatják most is a wieni centralista politikusok, emde a legkevésbé Horvát-Szlavonországot függetlenítése, önálló államalakítása céljából.

Magyarország azonban hiven az ő szabadságához és alkotmányos intézmények iránti törekvéseihez, éppen ezen centralisztikus törekvésekkel szemben védi a saját alkotmányos szabadságát, állami és nemzeti önállóságát és a kivívt jogát az elért eredményeket hűségesen megosztja a társországokkal. Nem a magyar alkotmányosság, a magyar államiság ki-

„A Tengerpart“ tárcája.

A vesztaszűz.

Valami sötét, faragatlan kőbőlrakott üreg volt, egy szomorú alacsony cella. A nyirkos falakról nedvesség szivárgott. Egy madárfo-máju lámpa gyöngye világosságot terjesztett. A fülke peremén, a lámpa mellett, egy darab durva kenyér s alatta, a dörmöckölt földön, egy korszó. A földről a kamra mennyezete felé lépcsők vezettek. A legelső fokon, fátylakba burkolt fejfel, mint a sirató asszonyok, egy nő ült mozdulatlanul.

Julia Fausta volt a neve. Róma egyik legrégebb és leggazdagabb családjának leánya. Már kora ifjúságában föláldozták a komor istennő, Vesta kultuszának. A körmenetekben ott ment mindig az imádott szobor előtt. S egy napon, mikor végimentek a városon, szembekerült egy menettel, mely egy elítéltet kísért a vérpadra. Ez a találkozás, a Vesta-szűzneknek a törvényekben biztosított előjogok alapján, megmentette a halálra szánt életét. Egy szenátor fia volt, akire azért mondták ki a halálos ítéletet, mert összeesküvést szőtt az állam biztonsága ellen. Cajus Spuriusnak hívták. Ifjúságát és bátorságát egész Róma csodálta. Julia Fausta szép volt, mint a Szép-

ség szobra és mivel fogadalma miatt nem lehetett megközelíteni, ez még kívánatosabbá tette őt az ifjunak. Cajus vad szerelemre lobbant aziránt, aki megmentette az életét.

A fiatal leány viszonzta ezt a szerelmet. Hiába küzdött, hogy megőrizze érintetlenül szűzességét, amelyre, mint tudatlan gyermekkel fogadalmat tettek szülei. A szerelem a leg-hatalmasabb az istenek közt; közeledtére valamennyi tovasuhan, mint féltlenk szellemek. Egy este a Vesztaszűz kiszökött a szentély titkos ajtaján s felkereste Cajust. A római Campagna egyik eldugott villájában rövid, de feledhetetlen gyönyörököt élveztek. De a mámor alig pár napig tartott csak. Nyalábokkal felfegyverzett lictorok jöttek és bekerítették a villát. A fiatal párt visszakisérték Rómába, az ordító tömeg gyálázkodó szavainak záporában. Az igazságszolgáltatás könyörtelen volt, Julia Faustát, mivel kialudni engedte szívében a szimbolikus tüzet, elevenen bezárták a kriptába, amely azután a sirja leendő Egy-két napra való kenyereit és vizet adtak melléje, meg egy lámpát, amelynek világa, az élet képe, pár óra múlva immár utolsót fog lobbanni.

Ah! nem azt sajnálta ő, hogy lakolnia kell vétkéért, ha ugyan vétek volt; de legalább később meredt volna rá a Végzet fekete ábrázata. Az Istenek kegyetlenek voltak, hogy ily

gyorsan megirigyelték szerelmét, boldogságát. Minő jognon tiltották meg neki, hogy olyan életet éljen, mint a többi nők? Miért kötötték le életét örökre abban a korban, mikor még nem tudta, mi az élet? Miért kellett egy rideg törvénynek elválasztani őt a többi embertől, azokhoz a bogárkákhoz, melyeket megöl az első szeretkezés?

Julia Fausta fölkel. Mióta volt bezárva ebbe a földalatti börtönbe, nem tudta. A lámpa fénye sápadni kezdett. S a fiatal nő tudta, hogy a feje fölött egy sulyos kölemez van, a fölött vastag fölüréteg s azon túl, a fele örökre elválasztva, az üde levegő, a kék ég, a virágok édes illata. Talán ha gyenge kezeivel türelmesen vágná a földet, rábukkanna a fak gyökereire, amelyek odafenn csodás pmpában virágzanak! Oh! tudni, hogy odafenn élet ük-tet s elpusztulni, ideleenn, egyedül, nyomorultul!

Egyszerre csak összerendezett. Valami halk neszt hallott. Teste megmerevedett az ijedségtől. A neszt tovább tartott, egyenletesen, mindig erősödve. Mintha valaki ásta volna a földet az üreg fölött. A fiatal nő, kezét szívére szoritva, halálos aggodalommal hallgatódzott.

Egy kemény test ütődött a kőbe. Majd egy fényugár szivárgott be egy vékony nyíláson. S izmos kezektől húzva, az üreg t fedő kölemez kiemelkedett a helyéből s az udag

vivásával, az 1867-iki kiegyezés után kapta-
ujra vissza Horvát-Szlavonország területi in-
tegritását, midőn a magyar kormány megszün-
tette a katonai határőrvédelmet és a kikerekít-
és céljából még három magyar vármegyét is
átengedett a horvát önkormányozati és köz-
igazgatási terület részére? Nem a magyar
országgyűlés hozta-e meg az 1868. évi XXX.
t.-cikket, mely az eddigi horvát nemzetiséget
alkotmányos nemzetnek ismerte el és ennek
zágrábi országgyűlését a belügyekre nézve
független törvényalkotási joggal ruházta fel?
Nem mi hoztuk-e be a honvédségnél és a
közös hivataloknál, melyek a társországok
területén működnek, a horvát hivatalos nyel-
vet és a katonai ügyek terén, amit a magyar
nyelv jogai tekintetében kivivunk, ugyanazt
alkalmazzuk a horvát hivatalos nyelvre nézve
is. Így a katonai új büntetőeljárás nyilvános
tárgyalásainak hivatalos nyelve a horvát te-
rületen a horvát lesz.

És mindezért Horvátország rut hálátlan-
sággal fizet. Ehhez a horvát ellenségeske-
déshez csakugyan az igazságérzetnek, a belá-
tásnak, a józanságnak teljes hiánya szüksé-
ges. Ennek ellensúlyozására pedig — elég saj-
nos — más védekezés nem állott rendelkezé-
sünkre, mint az alkotmányosság ideiglenes
felfüggesztése és a végrehajtó hatalomnak kor-
látlan kezére bízása az idők, míg a horvát
nép ki nem jőzanodik, izgatottól meg nem
szabadul és amíg be nem látja, hogy Horvát-
ország az ő politikai sikereit, népe üdvösségét
csak a magyar állami közösségben, a magyar
állami egységben keresheti és találja fel.

Adjá Isten, hogy ez a kijőzanodás minél
előbb bekövetkezzék.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir.
biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekin-
thető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A Nákó-könyvtár az állami tisztviselők egye-
sülete tagjai részére minden pénteken este 6-tól 7-ig
áll rendelkezésre a Cambieri-téri állami elemi fiu-
iskolában.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig
áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este
7 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vár naponta meg-

hullámokban áradt be a fény, a levegő, egy
élet.

Egy alak vetett árnyat a lépcső felső fo-
kára, honnan egy férfi szállt alá. Cajus volt
— Te! — kiáltott fel Julia Fausta öröm-
itástan — Oh! légy áldott s legyenek áldva az
Istenek, kik nem akarták, hogy elpusztuljanak,
mielőtt viszontlátalak téged. Élni fogunk s ez
a sir lesz szerelmünk igazi bölcsője.

Cajus ott állt mellette s szomorúan rázta
fejét. Más árnyak is vetődtek a lépcsőre. S
marcona férfiak szálltak le a kriptába. Egy
centurio két legionárius kíséretében. S oda-
fenn az üreg szájánál, lándzsák villogtak.

— Cajus Spurius, — szólt meg a cen-
turio kemény hangon — a szenátus feloldott
első vétked alól. De azt már nem bocsáthatta
meg neked, hogy megbecstelenítetted az Isten-
nő tűzhelyének szolgálóját. Mégis, hogy érez-
tesse veled irgalmát, megadja neked azt a kegy-
tet, hogy annak oldalán várd be a halált,
aki büntőrsád volt. Cajus Spurius, adj hálát
a római szenátusnak, a népek és királyok
urának.

Julia Fausta nem tudott feocsudni ámu-
latából. A centurio s a két legionarius elhagy-
ta a börtönt s a nehéz kő újra sötétséget bor-
ított a cellára.

A füstölő lámpa pislogó fénye baljós-
tán világította meg a gyászos jelenetet. Cajus
odavetette magát a lépcsőre, Julia Fausta
csendesén zokogott mellette. Végre szeliden
érintette az ifju vállát.

tekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a
susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a
susáki Boulevarde-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzói
palota mellett) megtekinthető a fenséges család távol-
létében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert
zárván van. Beléptidij nincs.

— Az „Adriatica“ cognacgyár susáki gyártelepe
minden előzetes engedély nélkül megtekinthető reggel
9 órától este 6-ig.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántoló-
gyár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár
és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyár-
vezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via In-
dustria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— A fiumei iskolák. Az Országos Köz-
oktatásügyi Tanács megbizta dr. Walter Gyula
esztergomi preláts-kanonokot, c. püspököt, hogy
a fiumei iskolák oktatását tanulmányozza. Dr.
Walter Gyula, aki pedagógiai műveiért ország-
szerte elismert kiváló szaktekinthető, már a na-
pokban Fiuméba érkezik, hogy közvetlen
tapasztalatokat szerezzen a fiumei iskolákban,
amelyekről aztán jelentést fog tenni az Ország-
os Közoktatásügyi Tanácsnak.

— Oltás és újraoltás. A városi tanács
már kifüggesztette az ezévi oltásra és újra-
oltásra vonatkozó hirdetményt, mely szerint
nyilvános oltás lesz a belvárosban: május 8,
10, 15 és 17-én Plasse alközségben május
3-án és 6-án, Cosala és Drenova alközség-
ben május 12-én. Az újraoltások napját ké-
sőbbben fogják megállapítani. Az oltásokat a
belvárosban a népkerti városi elemi iskolában,
az alközségekben az ottani iskolákban fogják
végezni.

— Negyvenévi szolgálat. Astulfony Ferenc
torpedógyári munkafelügyelő vasárnap ünne-
pelte a gyár kötelékében eltöltött negyvenéves
szolgálatának jubileumát. Kartársai ez alk-
alommal meleg ünneplésben részesítették s egy
briliánsal díszített aranygyűrűt nyújtottak át a
jubilánsnak.

— Ötven német vendég Fiumében. A
berlini Handelsvertragsverein tagjai május 15-
én indulnak magyarországi tanulmányutjukra.
Néhány napot Budapesten fognak tölteni s több
ipartelepelt vesznek szemügyre, azután Fiuméba
és Mezőhegyesre rándulnak s végül az arad-
hegyjai szállótelepeket tekintik meg. Gothein
birodalmi gyűlési képviselő, akit a társaság
vezetésére kértek fel, lemondott az utazásról,
mert májusban nem akar a parlamenti tár-
gyalásokról elmaradni. Az a terv tehát, hogy
a német közéletnek néhány nevesebb alakja
is csatlakozzék a társasághoz, végleg meghiu-

— Oh! Cajusom! Mit bánjuk mi, hogy
elválasztottak bennünket az emberektől! Ujra
egymáséi lettünk. A halál ad még nekünk
néhány órát. Ezekbe a rövid percekbe bele-
foglalhatunk annyi boldogságot, amennyi kár-
potol egy hosszú életért.

De a fiatalember fölkel. Szemei lassan,
révetegen kalandoztak s tekintete körüljárta
az egész cellát. Julia eléje térdelve, az imádat
mozdulatában tárta feléje karjait.

— Ah! cudar! szemérmellen! céda! ki
csak azért mentetted meg életemet, hogy an-
nál nyomorultabb halálra kárhóztass. El innen!
Takarodjál! El, ne lássalak! Gyűlöllek! Légy
átkozott s legyen átkozott az óra, melyben
fogantál!

Miközben ajkai a szitkokat szórták, meg-
pillantotta a darab kenyeret a fülke peremén,
a lámpa mellett s a korsó vizet a földön. Föl-
kapta a korsót s vadul, hosszú kortyokban
ivott belőle. Aztán odalépett a fülkéhez, hogy
megragadja a kenyeret. De az önfentartás
ösztöne felébredt a fiatal nőben. A szerelem
hirtelen elsüllyedt. Két kiéhezett vad állott
szemben egymással. Julia Fausta is kinyújtotta
kezét. A férfi brutálisan eltaszította. A lámpa
ledől és kialudt. S az éjszakai sötétben hal-
lani lehetett a nő kétségbeesett hörgését, ki-
nek torkát két erős marok fojtogatta. Egy
holttest bukkik le a földre. A férfi egyedül
marad s hogy kinszenvedése tovább tartson,
ott marad vele a kenyér a víz — és a nus.
Gabriel de Lautrec.

sult. A résztvevők névsorából ítélve, többnyire
vidéki kereskedő és iparos jön ezuttal hozzánk,
ami egyébiránt semmit sem fog nekünk ártani.
A berlini Handelsvertragsverein eredetileg a
német kereskedelmi és ipari élet kitűnősegeit
egyesítette, de a vámpolitikai kérdések viszá-
lyokra vezettek s épen azok léptek ki az egye-
sületből, akik annak idején megalapították.

— Hajókésések a bóra miatt. A szünet
nélküli dühöngő bóra tegnap is kisebb zavarok-
kat okozott a kikötőben. Buccari és Cirkenica
felé ismét redukálni kellett a járatok számát,
míg a távolabbi kikötők felől késésekkel ér-
kezettek csak a hajók. A „Hegedüs Sándor“
gőzös tegnap este másfél óras késéssel jött
meg Velencéből. Az Ungaro-Croata „Fiume“
gőzöse Triesztből tegnap délután három óras
késéssel érkezett meg. A „Velebit“ gőzös teg-
nap egész napon át Noviban vesztegelt s
csak ma reggel a szél csillapultával tudott
Fiuméba hajózni.

— A Liceum utolsó előadása. A Szabad
Liceum péntek este fél 7 órakor tartja az idei
szezomban utolsó előadását. Ez alkalommal
Balkányi Ernő főgimnáziumi tanár vetített ké-
pek kíséretében az ősmagyarokat fogja ismer-
tetni. Az előadás a felsőbb leányiskola nagy-
termében lesz.

— Ágyulövési gyakorlatok Cattaró kör-
nyékén. A cs. és kir. cattarói várüzemelési pa-
rancsnokság, a meljinei révkapitányság útján
tudatja az összes révkapitányságokkal és ha-
jósokkal, hogy Cattaró környékén a tenger
felé ágyulövési gyakorlatokat rendeznek, még
pedig május, június hónapok folyamán, egészen
június 6-ig. A lövések irányát nappal vörös
zsiszlók, éjjel vörös színű lámpák fogják je-
lezni.

— Megszűnt horvát lapok. Dr. Cuvaj
királyi biztos tudvalevőleg a horvát lapok
tulajdonosait kötelezte, hogy 5000, illetőleg
3000 korona kauciót tegyenek le, hogy az
esetleges pénzbüntetéseket a kaucióból fedezni
lehesse. E rendelet következtében megszün-
tették megjelenésüket az eszéki Volksrecht, a
varazsdi Hrv. Pravice, a zimonyi Srpski Odjek,
a rumai Radikal; megszűntek továbbá: a szo-
ciáldemokrata Radnicka Borba, a Koprive
képeslap, a parasztpárti Dom, a vinkovcei
Svijetlost átalakult szépirodalmi lappá, hogy a
kaució alul megszabaduljon. Hir van arról,
hogy a zágrábi lapok egy része Budapestre
költözik. Itt említjük meg, hogy a Drau érte-
sülése szerint május elsején új horvát lap
indul meg Eszéken. Az új lap a kormány
álláspontját támogatja és ellensúlyozni akarja
a Narodna Obrana törekvéseit.

— A kikötőből. Április 16. Érkezett:
„Stambul“ osztrák gőzös Konstantinápolyba
150 tonna cukorral, 70 tonna rizsszel és 85
láda üvegáruval; „Balaton“ magyar gőzös
Rotterdamba 750 tonna fával, 140 tonna liszt-
tel, 120 tonna babbal, 150 tonna árpával, 40
tonna bádoggal és 20 tonna papírral.

— Az «Ivernia» érkezése. A Cunard-
hajóstársaság „Ivernia“ gőzöse csütörtökön fog
megérkezni Liverpoolból Fiuméba. A hajó
üresen érkezik s innen nagyobb számú kíván-
dorlót visz Newyorkba.

— Érdekes táblai döntés. Az alapítóke-
felemelésének oly módja, hogy a felemelt alap-
tőke fedezetése a társaság álló tőkájének —
hajóinak — növekedett értéke, valamint a tar-
táskalap bizonyos része szolgál, nem ütközik
a K. T. 148. §-ába. Így döntött e napokban
(1912. márc. 14-én 545/1912. V. sz. alatt) a
budapesti kir. ítélőtábla, egyben megváltoz-
tatta az elsőbíróság végzését. Az indokolás lé-
nyeges része így szól: A Magyar-Horvát ten-
geri gőzhajózási részvénytársaság az 1911. évi
március 30. napján tartott rendes közgyűlésén
elhatározta, hogy 2 millió korona alapítókéjét
6 millió koronára emeli fel. A K. T. 148. §-a
ugyan tiltja a részvények névértékének feleme-
lését, de a jelen esetben nem ez történt, ha-
nem a közgyűlés új részvények kibocsátását

— Bristol szálló, kávéház és étterem. Teljesen új épület, 80 modernül berendezett szobával. Villany, lift, fürdőszobák. A kávéházban és étteremben elsőrendű kiszolgálás.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, ápr. 16. Návay Lajos elnök fél 11 órakor nyitotta meg a képviselőház mai ülését.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét szó nélkül hitelesítették.

Beterjesztették az összeférhetlenségi zsüri döntését gróf Széchenyi Emil összeférhetlenségi ügyében, A zsüri úgy találta, hogy a Széchenyi gróf mandátuma a Minerva biztositársaság igazgatósági tagságával nem összeférhetetlen.

Az elnök ezután bejelentette, hogy a horvát kérdés fontosságára való tekintettel napirend előtti felszólalásokat engedélyezett.

Egry Béla szólalt fel először. A kormány alkotmányeljárást hibáztatja, mert ezzel csak rontja a helyzetet Horvátországban.

Ábrahám Dezső szintén a horvát helyzet tarthatatlanságáról beszélt.

Benedek János szerint sem a magyar sem pedig a horvát közjog nem engedi meg a királyi biztos kinevezését s a kormány mégis hozzájárult dr. Cuvaj kinevezésével a horvát abszolutisztikus uralom feltámasztásához.

Gróf Batthyányi Tivadar ugyancsak a horvát alkotmányértés ügyében szólalt fel. Az ülés folyik.

A kormány lemond?

BUDAPEST, ápr. 16. A miniszterelnök váratlan utazása politikai körökben nagy izgatottságot keltett. Beavatott helyről közlik, hogy a miniszterelnök a holnapi audiencián a király elé terjeszti a kabinet lemondását. Az újabb kormányválságnak az az oka, hogy a miniszterelnök legutóbbi audienciáján nem tudta keresztül vinni Auffenberg lemondását. A közös hadügyminiszter továbbra is marad állásában s ez nagyon bántja a munkapártot.

Lovag Auffenberg egyébként ma tette közzé a közös költségvetést, amely a közös hadsereg részére 18 millió, a haditengerészet céljaira pedig 43 millió korona költségigeblyet kér.

Lukács László deznált miniszterelnök.

BUDAPEST, ápr. 16. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a király Lukács László pénzügyminisztert még ezen a héten miniszterelnökké fogja deználni.

A miniszterelnök Bécsben.

BUDAPEST, ápr. 16. Félhivatalosan jelentik, hogy gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma délután 2 óra 30 perckor Bécsbe utazott s holnap délelőt magánkihallgatáson jelenik meg a király előtt.

Láng Lajos a miniszterelnöknél.

BUDAPEST, ápr. 16. Bárány Láng Lajos ma délelőt meglátogatta a miniszterelnöket, akinek azt a tanácsot adta, hogy a politikai helyzetet sürgősen rendezze és ne túsza a munkapárt megalázását.

Béke hírek.

BUDAPEST, ápr. 16. A munkapárton reménykednek abban, hogy sikerül az ellenzékkel kompromisszumot kötni. A Justh-párttal köntendő kompromisszum legelső feltétele valamely választójogi megállapodás, azután pedig Khuen távozása volna.

Zichy Aladár a választójogért.

BUDAPEST, ápr. 16. Zichy Aladár gróf azt az indítványát terjeszti a Ház elé, hogy a választójog reformjának az előkészítésével azonnal bizzanak meg hatvan tegből álló bizottságot, amely a véderövita tárgyalásával párhuzamban záros határidő alatt előkészítené a törvényjavaslatot.

A „Titanic” katasztrófája.

LONDON, ápr. 16. A világ legnagyobb óceánjáróját, a „Titanic”-ot, amely április 10-én indult el Southamptonból első óceántuli utjára, nyílt tengeren katasztrófa érte. A gőzös egy óriási jéghegygel összeütközött, úgy hogy a „Titanic” bordáján a vízvonaltól és vízvonaltól felett léket kapott. Az utasokat megmentették.

NEW-YORK, ápr. 16. Az Allan-Linie „Virginia” gőzösének dróttalan távirójelentése szerint, a „Titanic” gőzös drótnélküli távirón segílyt kért. A segílykérésre a veszélben forgó gőzös testvérhajója az „Olympic” is reagált s mindkét gőzös a „Titanic” segílyére sietett. Az utasokat átszállították a két segílyhajóra.

LONDON, ápr. 16. A „Titanic” óceánjáró 1385 utast vitt Amerikába. Az utasok között több amerikai és angol bankár és milliomos tartózkodott. Az összes utasok elhagyták a megsérült óceánjárót, amely lassan süllyedni kezdett. A hajószemélyzet óriási megfeszítésébe került, hogy legalább a rés vizalatti részét betömjék.

MONTREAL, ápr. 16. A „Titanic” gőzös sérüléseit ideiglenesen kitarasztották s a hajó lassan halad Halifax felé.

NEW-YORK, ápr. 16. Az ideérkezett „Carmenia” és „Niagara” gőzösek szintén találkozottak jéghegyekkel az óceánon. A jéghegyek, melyek az idén nagy számban indultak meg észak felől, igen veszélyeztetik a hajózást.

LONDON, ápr. 16. Kábeltávirat jelenti, hogy a „Titanic” áldozatai között van Vanderbilt amerikai milliárdos is.

SOUTHAMPTON, ápr. 16. A 2200 utas közül a legutóbb érkezett jelentés szerint csak 675 menekült meg.

NEW-YORK, ápr. 16. Most már sikerült megállapítani a „Titanic” utasainak számát. A hajóval Southamptonból 1380 utas és 180 főnyi legénység indult utnak. Selburgban a hajón 142 első, 30 második és 90 harmadik osztályú utas szállt fel. Ilyképen 2510 volt az utasok száma, akik közül csak 675 embert sikerült megmenteni.

LONDON, ápr. 16. Az Angol Bank a „Titanic”-kal óriási mennyiségű aranyat szándékozott Newyorkba küldeni, a szállítmány azonban véletlen szerencse folytán lekészt a hajóról és így nem pusztult el. Ellenben egy nagy aranyszállítmány a hajón levő egyéb értékes árukkal együtt elveszett. A hajóstársaság kára 20 millió font.

Letartóztatott kivándorlók.

SÍÓFOK, ápr. 16. Koruka János kivándorlási ügynök rendszeren fiatal, a katonasor

előtt álló legényeket beszélt reá az Amerikába való utazásra és amerikai munkaadók megbízásából nagyobb összegű előlegeket is adott. A határrendőrség a napokban letartóztatott 3 hadköteles kivándorlót, akik a náluk talált ezeröttszáz koronára vonatkozólag azt vallották, hogy Koruka adta nekik. A csendőrség most keresi Korukát, aki ellen körözlevelet is adtak ki.

Öngyilkos leány.

KAPOSVÁR, ápr. 16. Az utóbbi időben a városban valóságos járvánnyá lett az öngyilkosság. Ma egy Lipovecz Ilona nevű leány lett öngyilkos, mert a szülei nem engedték meg, hogy tovább is színházi öltöztető legyen.

Magyar mérnök öngyilkossága Münchenben.

MÜNCHEN, ápr. 16. Egy fiatalember taxiautót bérelt és körülutazta benne a várost, azután pedig föbelőtte magát. A soffőr a rendőrségre vitte halott utasát, ahol zsebeit átvizsgálva, megállapították, hogy König Ottó szombathelyi vasuti mérnök. Hátrahagyott levelében azt írta, hogy a nála talált fényképeket tegyék mellé a sirba.

Hungaria Pensio Lussingrande

Elegáns, napos lakószobák; férfi- és hölgy-szalón, kert, 2 terrassz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7.— korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be.

Pichelmayer Lajos tulajdonos.

„MIRAMARE” Palace szálló, Cirkvenica.

Naposabb mint Abbazia. Az előkelő társaság kedvelt szállója. 70 modern, kényelemmel berendezett szoba; villanyvilágítás, lift, meleg tengervíz fürdő a házban. Teljes pensio 8 K-tól feljebb. Elsőrangú konyha. Prospektust küld az igazgatóság.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy percnnyire. Fiume legújabb szállodája. - 50 modernül berendezett szobával. - Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. - Lift. - Fürdők.

Tulajdonos LINENBERGER S.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

a cantridai fürdő vendéglőjét átvettem.

Izletes, jó konyha, kitűnő bel- és külföldi borok és sörök, gyönyörű kerthelyiség és óriási terrasz áll t. vendégeim rendelkezésére. Számos látogatást kér

WOLFAHRT JENŐ vendéglős.

határozta el oly módon, hogy a részvények mindegyike hat darab ujonnan kibocsátandó részvényre cseréltetik ki s az ekként felemelt alaptőke fedeztetik a társaság hajóinak növekedett értékével s a társaság már meglévő egyéb vagyonával, többek között a tartalékalapnak ama részével, mely állítólag meghaladja az alapszabályok szerint kötelezően előírt tartalékalap mennyiségét. Az azonban nem egyértelmű a részvények névértékének pusztá felemelésével, mert bizonyos már meglévő vagyon szolgál a kibocsátandó új részvényeknek s az ezek kibocsátásával emelt alaptőkének fedezetéül. Felügyeleti hatáskörénél fogva a cégbíróóság belebocsátkozhat ugyan annak vizsgálatába, hogy a közgyűlés elé terjesztett mérlegnek és a részvénytársaság vagyonának megállapításánál a K. T. 199. §-ának rendelkezései megtartottak-e; nyilvánvalóan helytelen és valótlan adarak fenforgása nélkül azonban a bíróság felügyeleti hatásköre nem terjed ki arra, hivatalból vizsgálja, vajjon ez a becslés, melyet a részvénytársaság a mérleg megállapításánál alapul vett, általában véve és számszerűen helyes-e. Nem szolgálhat tehát a közgyűlési határozatnak hivatalból való megsemmisítésre alapul ama, semmitéle tárgyilagos adattal nem támogatott indok, hogy az az érdekösszeg, amelyre a mérlegben kitüntetett társasági vagyonnak az elsőbíróóság végzésében megemlített része becsültetett, mint nem bizonyított el nem fogadható. Ezeknél fogva az elsőbíróóságot további szabályszerű eljárásra kellett utasítani.

Zarándoklás Terzattóra. A közeli horvát területről, valamint a tengerparti halászfalvakból tegnap összesen mintegy 400 zarándok asszony érkezett ide. A zarándok Terzattóra mentek. ahová hat velük érkezett lelkes kísérte őket.

Az állami tanítók lakbérpótléka. Az állami tanítók régen várt lakbérpótlékát utalványozó miniszteri rendelet a minap érkezett le Fiuméba, de csak huszonkét tanítónak hozott örömet, mert a férjezett tanítónők (tizennyen) és a négy szolgálati évnél kevessebbel bíró hajadonok (öten) nem kapták meg a 200 koronás lakbéremelést. A kimaradtak érdekében a Fiumei Tanítóegyesület tegnapi rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy kérni fogja a kormányt, hogy mint eddig, ugye után se téessék különbség férfi- és nőtanító között, különösen pedig ne éppen a férjezettek rovására. Ugyanez a kérdés van különben napirenden a városi tanítónők körében is, akik az új fizetési szabályzat lakbértételeinek nem egyforma mértékkel történt megállapítása ellen a közigazgatási bírósághoz fordultak s most onnan várják igazukat.

A máv. személydijszabásának új kiadása. A magyar királyi államvasutak igazgatóságának közlése szerint ez év július hó 1-én a vasutak vonalain új személydijszabás, továbbá új „Magyar vasuti személy- és podgyászdíjszabás” lép életbe, melyek által az ezen vasutakon 1910. évi január hó 1-től érvényes személydijszabások hatályon kívül helyeztetnek. Ezen új dijszabásokkal a menetdíjak részben felemeltetnek, részben leszállítatnak, a dijszabási határozományok pedig többféle korlátozó határozomány kiküszöbölése mellett egyszerűsítettet fognak. A menetdíj-felemelések mérve az eddigi szomszédos forgalomban — melynek határa 20-ról 30 kilométerre kitolatik, — továbbá általában a személyvonatok III. kocsisztályában enyhébb lesz. Menetdíjleszállítások az eddigi 24 óras egyérvénytartam korlátozása mellett tényleg fizetett menetdíjakkal szemben a nagy távolságok több viszonylatában fognak beállani. Ugyanezen időponttal megfelelően fel fognak emeltetni a bel- és külföldi közvetlen személydijszabások mindazon menetárai is, amelyeknél a magyar kir. államvasutak akár mint indulási, vagy rendeltetési vasut, akár mint átmenő pálya érdekelve vannak. A bel- és kül-

földi közvetlen személydijszabásokban beálló ezen menetárfőemelések részben új dijszabások, részben pedig dijszabási pótlékok kiadása által fognak érvényesítettetni. A magyar királyi államvasutak jelenlegi személydijszabása szerint érvényes 30 lapos mérsékeltáru menetjegyzetek érvényessége 1912. évi június hó 30-án éjfélkor megszűnik s a jegyfűzetek ezen időntul fennmaradó (el nem használt) szelvényei a jegyfűzet-kiadó állomáson — legkésőbb az 1912. évi december hó 31-ig — készpénzben vissza fognak váltatni.

Uj kivándorlási ha-óstársaság. Berlinből jelentik, hogy a Hohenlohe herceg vezetése alatt álló előkelő német pénzcsoport, az ugynevezett „Fürstencocern“ új hajózási vállalatot akar alapítani, amely Emden és New-York között kivándorlási járatot létesítene. Az új vállalat természetesen konkurrenciát csinálna főképp a Hamburg—American—Linének és a Norddeutscher Lloydnek, természetes tehát, hogy ez a két társaság már most igyekszik nehézségeket gördíteni az új társaság megalakulása elé. Az új vállalat létesítésére 60 millió márka szükséges.

Felmészárolt holttest. Abbazia mellett ez icicii tengerparton tegnap borzalmasan megcsontított férfi holttestet halásztak ki a tengerből. A holttest végtagjai hiányoztak, szive és tüdije keresztül volt szurva. A felmészárolt ember munkásruhát viselt. Kiléjét eddig nem sikerült megállapítani s a gyilkosokról hiányzik minden nyom. A holttestet, ha addig senki sem agnoszkálja, lefotografálják, körözni fogják s azután eltemetik.

Hamis huszkoronások. A bécsi rendőrség átiratban értesítette a fiumei rendőrséget arról, hogy az egész monarchia területén hamis 20 koronás bankók kerültek forgalomba. A hamisítók nyomra vezetője 10,000, illetve 15,000 koronás jutalomban részesül. A leírás szerint a bankók fotomechanikai uton készültek. Tökéletesen utánozzák az eredeti bankók rajzait, de ezeknél fakóbbak. A hamis bankók papírosa vastagabb, de puhább és fényesebb mint az igazi bankóké. Az Osztrák-Magyar Bank megállapította, hogy a hamis bankókat leginkább vásárokon postahivatalokban és állomási pénztároknál váltják fel.

Elfogott betörő. Ma éjjel fél egy órakor két rendőr cirkálás közben a Via Valscurignen haladt. Ekkor észrevették, hogy előttük nem messze egy gyanus külsejű ember szalad. A rendőrök utána eredtek és hosszú hajszát követően elfogták, majd bekisérték a rendőrségre. Megmotozásakor egy fejszét, reszelőket, három órát, gyűrűket, egy óraláncot, három koronát és kisebb tárgyakat találtak nála. Amikor ezek eredetéről nem tudott felvilágosítást adni, valatára fogták. Bevallotta, hogy Popac Éliás 19 éves stolaci illetőségű napszámos. Betörést követett el Matkovicz Mária via Valscurignei vendéglőjében. Az udvari falon átugorva, fel-feszítette az egyik ablakot, melyen keresztül behatolt Matkovicz né szobájába. Itt feltörte az asztalfiókokat s kilopta belőle a fentemlített tárgyakat. Bűntársa is volt, aki szerb származású de nevét nem tudja. A másik betörőt a rendőrség keresi.

Tengerből kihalászott hordók. A zárai révkapitányság közli, hogy a hatáskörébe tartozó vízterületen kipréselt szőlőt tartalmazó tíz hordót halásztak ki. A hordók az „Ampelea G.” jelzést viselik. Felhívja az összes révhivatalok utján a tulajdonost, hogy a kihalászott árukért minél előbb jelentkezzen.

Játék a tölténnyel. Stepanich János 8 éves fiú tegnapielőtt egy susáki telepen több dinamitpatront csent el. Társaival együtt egy féltreeső helyre ment, ahol kőütésekkel elsütögettek a töltényeket. A játék azonban szerencsétlenül végződött, mert az egyik töltény szilánkjai szetroncsolta Stepanich bal szemét. A súlyosan megsérült fiút bevitték a kórházba.

Baleset a kikötőben. Jovanovich János 28 éves kikötőmunkás tegnap délelőtti fél tizenkettőkor a szabadkikötőben elesett s jobb lábát eltörte. Bevitték a kórházba.

A kuglizás. Scrobogna József 19 éves fiatalember a minap Scurigne egyik kocsmájában kuglizott. Társának egyik forgolyója úgy fejen találta, hogy szédülő fejével ment

haza. Minthogy most állapota súlyosbodik bevitték a kórházba. Az orvosok agyrázkódást konstataáltak s állapotát súlyosnak tartják.

Szerencsétlenség egy hajógyárban. A Trieszt melletti monfalconei hajógyárban tegnap halos szerencsétlenség történt. Bertoni Lajos munkás az Austro-Americana „Kaiser Franz Josef“ felszerelés alatt levő gőzösnék bordáját festette, s a kezében gyertyát tartott. Felette, a hajófedélzet korlátján egy lakatos benzinnel dolgozott. A benzintartány leessett s tartalma Bertonira ömlött. A veszedelmes folyadék lángra kapott s a szerencsétlen ember szénné égett.

A «Navigazione Libera» közgyűlése. A Magyar-Horvát szabadhajózási részvénytársaság, melynek öt hajója van, tegnap tartotta meg 12-dik évi rendes közgyűlését Danko Zsigmond elnöklésével. A közgyűlésen 28 részvényes 493 szavazattal 2494 részvény képviselőtében jelent meg. Mindenekelőtt bemutaták a múlt évi üzleti jelentést, melyből megállapítást nyert, hogy az 1911-ik év 392.918 kor. 08 fillér tisztá haszonnal zárult. A közgyűlés erre az igazgatóság elterjesztése értelmében kimondotta, hogy a 4833 részvénynek 10%-os kamatoztatása fejében részvényenként 60 korona kifizetését engedélyezi. A felesleget társasági célokra fordítják. Végül megválasztották az új felügyelőbizottságot, melynek tagjai a következők lettek:

Andreanich C. A., Cheracci Antal, Jenko Viktor, Réti Gyula, Rusich György, Strola János és Turkovich Iván.

TÓZSDE

	Apr. 15 zárlat	Mai árt. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	827.75	825.-
Osztrák hitelrészvény	637.75	636.-
4%-os koronajáradék	89.25	89.20
Osztr.-magy. államvasut	725.50	725.-
Jelzálogbank	465.50	465.-
Leszámlítóbank	540.-	539.-
Hazai Bank	301.-	300.-
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	661.50	666.-
Rimamurányi	717.-	715.-
Salgótarjáni	710.-	709.-
Közuti Vasut	779.75	777.-
Városi Villamos	410.-	709.-
Adria	524.-	—
Déli Vasut	107.-	—
Magyar Cukoripar	3205.-	—
Rizsgyár	4030.-	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként)		
Buza áprilisra	11.71	11.65
Buza májusra	11.65	11.62
Buza októberre	10.97	9.96
Rozs áprilisra	10.65	10.60
Rozs októberre	9.06	9.06
Tengeri májusra	9.14	9.09
Tengeri júliusra	9.14	9.09
Zab áprilisra	10.35	10.20
Zab októberre	8.87	8.82
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	638.50	638.-
Magyar hitelrészvény	828.50	827.-
Osztrák magyar államvasut	727.50	728.50
Alpesi	938.25	938.-
Déli Vasut	—	105.25
Skoda	—	728.-
Osztr. koronajár.	89.50	—

	Legutóbbi köté- sek átlagár.
Fiumei és trieszti értékek:	
Fiumei 4%-os kölcsönköt.	92.50
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	7000.-
Magyar Horvát Szabadhajózás	1020.-
Orient tengerhajózási társ.	1210.-
Osztrák Lloyd	548.-
Stabilim. Tecnico	9800.-
Navigazione Libera Trieszt	555.-
Austro-Americana	266.-
Fiumei Kereskedelmi Bank	305.-
Litorale Bank és Takaréksz. Susak	240.-
Banca Fiumana	630.-
Fiumei Népbank	113.-
Magyar Olajgyár	218.-
Prodotti Chimici	8700.-
I. Horvát Takarékpénztár	5700.-
Által. Forgalmi r. t.	2500.-
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	500.-
Spalato-i Portland Cement	293.-
I. Trieszti Rizsgyár	362.-
Riunione Adriatica	1009.-
Assicurazioni Generali	4615.-
	Nap. 1056.-

Bethmann-Hollweg visszatért.
BERLIN, ápr. 16. Bethmann-Hollweg kancellár korfui utjáról ma visszaérkezett.

Sophie hercegnő elleni tüntetés.
ATHÉN, ápr. 16. Az „Agence d'Athènes” leghatározottabban kijelenti, hogy a Sophie hercegnő elleni tüntetésről elterjedt hírek minden alapot nélkülöznek.

Összeomlott templom.

LONDON, ápr. 16. New-Yorkból táviratok: New-Yerseyben új templomot avattak és ezen az ünnepélyen több száz főnyi község vett részt. A templom egyik része hirtelen beszakadt s 300 résztvevőt a mélységbe döntött. Eddig több holttestet és sebesültet húztak ki a romok alól. Félt, hogy a romok alatt még igen sok halott fekszik.

Az olasz flottaakció.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 16. Megbízható jelentések szerint negyvenkét olasz hadihajó elhagyta Tarantó kikötőjét. Angolország egy hadihajót Szamoszba, egyet pedig Szmírnaába küldött. Hivatalos forrásból jelentik, hogy egy angol hadiflotta e hónap végén az Archipelágusokra vonul.

OLB ISTVÁN (ezelőtt Ertl) MAGYAR ÉTTERMEI

ABBAZIA.

Magyar villásreggeli. Rendkívüli olcsó árak. Állandóan frissen esapolt pilseni és kőbányai sör. A szállóában olcsó szobák, penzióval vagy anélkül.

BUCCARI egyetlen modern szállója

„Jadran” szálló

Kitűnő étterem s kávéházzal. - Magyar konyha. - Legjobban ajánlható. **

Tulajd. Homolka Károly.

Hálószoba butorberendezések

és egyes butordarabokat részletfizetésre is kaphatók

Herskovits S. butorkereskedő
Via Gius. Parini 6.

„Margherita” mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Hétfő április 15-től szerda 17-éig.

Rendkívüli előadás.

A roukasi fegyház

igen érdekes drámai mestermű. E mű nem szorul semmi előzetes dicséretre, mert egyike a mozdíráma remekeinek.

E nagyszabású műsort beféjezi
Egy remek bohózat.

Buffett Bellevue

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel- és külföldi, valamint saját termésű borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szíves pártfogást kér
SZIRMAI GYÖZÖNÉ

SALVATOR



**GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEGETLEN
TARTÓSSÁGU!**



**MINDENÜTT
KAPHATÓ.**

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ért szintgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletet közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Első fumei magyar uri és női

FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, ugy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre egyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon II-60.

NOVI Cirkvenica mellett, az Adria legszebb üdülőhelye.

„SAN MARINO SZÁLLÓ”

közvetlenül a tengerparton. Teljesen új, modernül berendezett szobák. Saját hideg és meleg tengeri fürdők. Telefon, távirida a házban. Pompás étkezés.

Cirkvenica Klotild főhercegnő

szálló 1 percnnyire a kikötőtől. Szobák 2.-- koronától feljebb. !! Az étteremben olcsó árak. !!

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkok és szépitőszerek stb. stb.

Tisztelettel értesítjük a n. é közönséget, hogy a VIA GIUSEPPE PARINI 6. sz. alatt lévő

fodrász termet

társulásunk folytán közösen vezetjük s minden szaktudásunkat és erőnket a t. vendégek kényelmének és igényeinek ki-elégítésére fogjuk fordítani.

Tisztelettel

Zárits János és Szerblyin István
fodrászmesterek

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattarói csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülekkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyjrodája

«Hungária» szálló és étterem

Fiume, Viale Deák.

Izletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. - Polgári árak. - Kitűnő kiszolgálás. - Olcsó havi penzió. - Jutányos és szigorúan tiszta nappali és hónapos szobák. - Szíves pártfogást kér

Pusnik F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

Ékszer - arany - ezüst és china-ezüst-árak

dús választéban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész cégnél.

:-: Fiume, CORSO 35. :-:

Az összes államokban szabadalmazott és mindennemű kalács, tészta és kenyér dagasztására szolgáló

ECLIPSE DAGASZTÓGÉP

a jelenkor legtokéletebb gépe, megtakarít időt és pénzt és **minden konyhában nélkülözhetetlen.**

Három perc alatt lehet vele 6 kgnyi tésztát, bárminőt, akár kenyér akár sütemény készítésére a legkisebb parányig tökéletesen átdagasztani. A gép acélból készült, egyszerű szerkezettel bír, duplán be van fehér horgannyal, vonva, nem rozsdásodik soha és minden asztalon könnyen megerősíthető. **Ára 30 K.** Szállítja a The Eclipse Selling Company képviselője a magy.-osztrák monarchia részére **Eckel Egon, Fiume, Via del Fosso 9.**

Az Eclipse dagasztógép kapható Fiumében **WELLMANN** Testvérek vaskereskedésében via A. Simonetti 1. a **CONSORZIO FIUMANO** in Ferramenta ed Affini vaskereskedéseiben via del Fosso 5. **REDLICH L.**-nél Corso 22 és 24. **KÖRNICZAI G.** üzletében Corso 34 és annak fióküzletében via Porto a nagy vásárcsarnok mellett, **JECHEL** Ferenc drogériájában Corso 18 és **PAPP R.** drogériájában via delle Pille 1.

LINOLEUM

Haas Leopold

Via della Torre 1. FIUME Telefo 12-67. sz.

==== Ajánl : ====

Linoleum futószőnyegeket		Asztalterítők bordűrrel	
67 cm. széles méterje	K 1.55	115 cm. hossz. 85 cm. szél.	K 2.60
90 " " "	" 1.95	130 " " 100 " "	" 3.60
200 " " "	" 4.40	145 " " 115 " "	" 4.40

„Linoleum“ fürdő- és hálószobák, ebédlők stb. befedésére à Kor. 2.50 per négyszög méter.

„Linoleum Inlaid“ teljesen átmenő mintával, melyről a minta le nem kopik à K. 4.50 per négyszög méter.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Trifaili és arszai szén

(6000-7000 kalóriásak); versenyeznek az angol szénekkel s azokat teljesen pótolják.

Gyárak, iparosok és hajók részére igen alkalmas szénminőségek.

Rendeléseket bármely mennyiségben pontos szállításra elfogad

BRAUN BERNÁT ÉS TÁRSA - FIUME

(via Stefano Tür 5.) a trifaili és arszai szénbányáinak főképviseleje.

Telefon 528. sz.

Távirati cím: Eternit,

Guczul András

ABBAZIA Antoniushof

Elsőrangú uri és női szabó.

Kitüntetve a párizsi nemzetközi kiállításon. A tavaszi és nyári újdonságok már kaphatók.

Ruhavasalás elfogadtatik.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen-olesó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségek-nél, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve, kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

:: Uj bőrkereskedés :: Fehérnemű és
Vlašić Pavao uri divatcikkek,

Fiume, Via Galileo Galilei 2. sz.

Bőrneműek és cipéskellékek rak-tára. Cipő felsőrész készítés.

Jutányos árak. Szolid kiszolgálás.

csecsemő fehérneműek különlegessége.

VUJA M. - FIUME

Via Adamich.

TELEFON 74. szám.

Lido-Venezia
MAISON VENIER

a „Hungária“ szálló mögött.

Szép tiszta butorozott szobák jutányos árakon. 1 percnnyire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézet-től. Villanyos világítás.

:: **BUCCARI** ::
BRIDIĆ I. KÁVÉHÁZA

a kikötőben. Fagylalt, jegeskávé. Kávéházi italok. Különböző hírlapok.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.



VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Adótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szalóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és válódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Tengeri szanatorium

Fiume mellett Portorè Fiume mellett

Gyermeknek és felnőtteknek. Modern intézet 100 ágygal, 2 orvos, villányvilágítás, gőzfürdés. Mérsékelt árak. Prospektus.

CIRKVENICA

Bellevue szálló es penzio

A legszebb fekvésben, a moloval szemben. Gyönyörű terrassz. * Kitünő konyha. ** Csupa tengerre nyíló szoba.

Nyomatott a „Mercur“ nyomdában Fiume.